

השובר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צא.

עין משפט נר מצוה

סו א מיי פ"א מהל' תמורה הלכה א סגמ לאון שמה:
ב [מיי שם הלכה א:]
סו ב מיי שם הלכה א:
סו ד מיי פ"ג מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שלח ספ"ק ד א:]
סו ה מיי פ"ה מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שלח ספ"ק ד א:]
עו ו מיי שם פ"ג מהל' גיבה הל' א יפ"א מהל' נערה הל' א ופ"ד מהל' תמורות הל' ו ופ"ד מהל' חולל הל' ט טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עא ז מיי פ"ד מהל' אסורי מנח הל' ח סגמ לאון שמה:
עב ח מיי פ"ה מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שלח ספ"ק ד א:]
עג ט מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז י מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ב מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ג מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ד מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ה מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ו מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ז מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ח מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:
עז ט מיי פ"ט מהל' תמורה הל' ב סגמ לאון קפד טו"ש"ע ח"מ ס"י שאל:

יהודה קאמר אמאי לא דייק נמי ממילתיה דהתראת ספק שמה התראה דדייק רבי יוחנן אלף קאמר התם דסבר לה כאדך דרבי יהודה דאמר לא שמה התראה אלף ודאי משמע דסבר הכי וצ"ג דשזעוה (דף כה). נמי פריך מהתם דרבי יוחנן אדרי' יוחנן משמע דאליבא דרבי יוחנן פליגי וי"ל דריש לקיש לא פטר הכא אלף אליבא דמאן דבעי לאו ק"י שיש צו מעשה אבל איהו ודאי סבר כר' יהודה והא דקאמר בסמוך הא מני ר' יהודה היא הל' כר' יהודה היא וסבירא ליה כוומיה:

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

הא מני ר"מ היא דאמר לוקה ומשלה. ומינה דלח שמעין ליה לר"מ אלף צפ"ק דמכות (דף ד. ושם ד"ה לוקין) גבי עדים זוממין והתם לייף ליה ר"מ ממונלא שם רע דלוקה ומשלה ופריך מה למנויא שם רע שכן קנס ומשני סבר לה כרבי עקיבא דאמר עדים זוממין קנסא היא ל"כ הכא דהוה ממונא מנלן דלוקה ומשלה וי"ל דהא דלרנבן אין לוקה ומשלה היינו מכדי רשעתו דכתיב גבי עדים זוממין דרשין מיניה משום רשעה אחת ארסה מחייבו ואי ארסה מחייבו משום שמי רשעות אצל ר"מ דסבר דעדים זוממין קנסא הוא לייף ממונלא שם רע דלוקין ומשלמין ל"כ מו לייכא לדידה לאוקמי כדי רשעתו אלף צמימה ומלקות ומהיכא לייף דלא ילקה ומשלה ולה"ל דכלל דאכתא אית ליה לר"מ דלוקה ומשלה ור"מ ודאי אכתי איכא לאוקמי כר"מ כדי רשעתו צמימה ומלקות וממונן כגון דבעדי דמסדי עדות שקר קרעו שיראין של שום אדם דהוי תשלומים אינסי קנס וליכא למילף ממונלא שם רע וי"ל דלית לן לאוקמי קרא דואי ארסה מחייבו משום ד' רשעות אלף צמימה ממחת עדות שקר ולהכי אלא בתקומת צמימה ומלקות דרבי רשעות ממחת עדות שקר לוקה ומשלה ולהכי לא בתקומת אלף צמימה ומלקות:

בבא מציעא ידו שמים. וא"ת דאמרי' בצרקה בן סורר ומורה (פסחין דף עב. ושם ע"ש) רבא איגיבו ליה דינרי צמחתתא אהדרייהו ניהלהו ולא קבליהו אמר האילי ונפק מפומיה דרב דאמר הבא צמחתת ונטל כלים ויאל פטור דדמיים קנהו ואמאי לא קבלס והא חייבין לזאת ידי שמים וי"ל דהס לא רלו לזאת ידי שמים אלף תני צבורין שדדין חייבין להחזיר ולכן לא קבליהו וא"ת תנא מני יסלם ואת אמרת דמדת חסידות שנו כאון וי"ל דיסלם משמע טפי לשון חיוב ממשלם אי נמי התם פריך משום דאפילו לזאת ידי שמים אינו חייב אבל הכא דחייב לזאת ידי שמים חייבבא מעליא הוא ופריך קמי משלם ועוד ר"י פי' שם מתוך הסוגיא דה"ק תנא מני יסלם דברי ר"א ורבנן פליגי עליה ואי מדת חסידות קאמר לא הו פליגי עליה: **אתנן אסרה תורה אפ"ו בא ע"א אמו.** דעיקר אתנן בעריות כתיב דוונה מחייבי כריתות היא ובתמורה נמי פי"ק (דף ה) גמריין תועבה מעריות וי"מ דנפקא לן מדתניא ציבמות (דף טז: ושם) יכול אף אתנן כלב ומחיר זונה ת"ל גס שניהם שנים ולא ד' ומדאיתריבין קרא למעט אתנן כלב אפ"ו דרובע צמחה קס ליה דדרכה מיניה ש"מ דאתנן אסרה תורה אפילו בא על אמו ואין נראה דמי כתיב ב' ולא ד' שניהם כתיב ויניא ב' ולא ג' ולא אתי למועטי אלף מחיר זונה וא"ת והא איכא לאוקמה קראי צאומר היכן טלה זה ותבעלי לבנך או לבצרך דלא קים ליה דדרכה מיניה וי"ל דאית

לא שאדם ראשי להמיר. רישא דמתני' הכל ממירין אחד האנשים ואחד הנשים ומפרש ואולי דהאי הכל ממירין לא שהאדם ראשי להמיר אלף יש בהן כח לתפוס צממורה דיעבד: **ופוג אה הארבעים.** משום לא יחליפנו (ויקרא טו) והא הכא דדיבור צממלא הוא ולכן אלמא עיקמת פסמים שאדם מוגיד בשפתיו מעשה הוא: ר' יהודה היא. צממה דוכתי מייתנין לה (מכות דף ט:): לא תומרו וממנו והגומר ממנו עד בקר' צא הכמוז ליתן עשה אחר לא מעשה לומר שאין לוקין עליו) שניתק לעשה הוא. טעמא דכא הכמוז הא לאו הכי לוקי המומרי ואע"ג דאין צו מעשה: לאסוי יורש. שאם המיר צקצן אציו לאחר מיתת אציו מומר: **יורש אינו מומר.** ואם המיר אינו מומר טעמא מפרש צממורה צריש פ"ק (דף ט:): ג' קצין לחמור. כך שיערו חכמים אכילתו: ה"ג והא אין לוקה ומשלה וי"ל לוקה ומשלה. דהוה לכו שמי רשעות וכתיב (דברים כה) כדי רשעתו: ר"מ היא. צממ' מכות (דף ט:): מעדין אנו על איש פלוגי שחייב לחזירו מתמיים זון לוקין ומשלמין אס ומנאלו זוממין: **רבא אמר אטנן אסרה סורה אפילו בא על אמו.** ונתן לה טלה צממן אטנן הוא ואסור לקרבן דאתנן סתמא כתיב (דברים כו) ל"ש אמו ול"ש פניה. ואע"ג דאי צממה ליה צדינא קמן מן לי אטנני לא מחייבין ליה דהא קס ליה דדרכה מיניה כי יהביה ניהלה אתנן הוא אלמא אפילו צמקוס מיתה נמי רמו תשלומין עליה אלף שאין כח לעשו צממים אבל ידי שמים לא יאל עד שישלם דאי לא רמו תשלומין עליה כי יהביה ניהלה מי הוא אטנן ממנה צממלא הוא דיהיב לה וגבי חוסס נמי תשלומין רמו עליה אלף שאין כח צמ' לעשו צממים וי"ל דרמו תשלומין עליה לא יאל ידי חובתו עד שישלם. אי נמי פ' א' תפיס לא מפקיין מיניה כך שמעתי מפי מורי הוקן וש דוגמתו צמ' צפרק מרובה (דף ט:): ושם מפורש יתיר יהביה לי מורי רחיה על זה: **רב פפא אמר.** חייב נמי מחייבין ליה לשלומי דאין באין כחד דמשעת משיכה ארשיב ליה צממוןומיה: כל הפס אסורה. ואפילו לאכלה צממלא: מפני

הרגל עבירה. שלא יכלב צמר עמה: טעון. עמיין: מין ושאינו מינו. והן זכר ונקבה: מהו להכניס לדי. מי היו כמנציע כלאים או לא עד שיאחו הוא צממין אצל הוכר ויכניס: ופשיטו להו לאיסורא. שלא יזלזל: צממאפוס. מעדין עליהם העדים לחייבן מיתה ומלקות משיבכו זה על זה כדרך מנאפוס וא"ל לעדים שיראו כמחלות צשפופרת דלא הזקימתן תורה להסתכל כ"כ: צממאפוס. אינו חייב עד שיכניס בידו אצל הוכר נקבה כמחול צשפופרת כדרך בני אדם להכניס מין צמינו: מחול. קיסם או כנף שמכניסין צשפופרת חלולה שהכחול למוכה ומוציאין מן הכחול כמחול ומעביר על העין: **אינו נאמר בהמקם לא סרביע.** ולא נאמר כלאים הייתי אומר לא יאחו את הצממה צקרינה צשעה שעולה עליה זכר ואפילו מין צמינו ת"ל וכו': **ואפילו משום פריצותא אין כאן.** משום דשמה אהל לידו הרביר דבר כדאמרינן (ע"ז דף כ:): לא יסתכל צממור וצממורה צמור וצממורה צשעה שהן מווציין ומוקקין זה עם זה דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

לן לאוקמה קרא צמתן דהיינו שהצובע נותן וא"ת דאתנן אינו נאסר אלף צממין אלו וי"ל דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

לן לאוקמה קרא צמתן דהיינו שהצובע נותן וא"ת דאתנן אינו נאסר אלף צממין אלו וי"ל דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

גלוין הש"ס

רש"י פ"ה רבא אמר רבא לצאת ידי שמים אטנן אסרה. צ"ב זה ג' מוס': (ג) שם דאמר שמואל במנאפוס כ"ל וזאת ו' ומק': (א) הוי' ד"ה צממ' ור' וא"ת תנא מני משלם וקאמר בבא לצאת י"ש דרבי איתא בפרק הורוע דף קל ע"ב תנא מני יסלם ואת אמרת דמדת חסידות:

מוסף רש"י

לא שאדם ראשי להמיר. רישא דמתני' הכל ממירין אחד האנשים ואחד הנשים ומפרש ואולי דהאי הכל ממירין לא שהאדם ראשי להמיר אלף יש בהן כח לתפוס צממורה דיעבד: **ופוג אה הארבעים.** משום לא יחליפנו (ויקרא טו) והא הכא דדיבור צממלא הוא ולכן אלמא עיקמת פסמים שאדם מוגיד בשפתיו מעשה הוא: ר' יהודה היא. צממה דוכתי מייתנין לה (מכות דף ט:): לא תומרו וממנו והגומר ממנו עד בקר' צא הכמוז ליתן עשה אחר לא מעשה לומר שאין לוקין עליו) שניתק לעשה הוא. טעמא דכא הכמוז הא לאו הכי לוקי המומרי ואע"ג דאין צו מעשה: לאסוי יורש. שאם המיר צקצן אציו לאחר מיתת אציו מומר: **יורש אינו מומר.** ואם המיר אינו מומר טעמא מפרש צממורה צריש פ"ק (דף ט:): ג' קצין לחמור. כך שיערו חכמים אכילתו: ה"ג והא אין לוקה ומשלה וי"ל לוקה ומשלה. דהוה לכו שמי רשעות וכתיב (דברים כה) כדי רשעתו: ר"מ היא. צממ' מכות (דף ט:): מעדין אנו על איש פלוגי שחייב לחזירו מתמיים זון לוקין ומשלמין אס ומנאלו זוממין: **רבא אמר אטנן אסרה סורה אפילו בא על אמו.** ונתן לה טלה צממן אטנן הוא ואסור לקרבן דאתנן סתמא כתיב (דברים כו) ל"ש אמו ול"ש פניה. ואע"ג דאי צממה ליה צדינא קמן מן לי אטנני לא מחייבין ליה דהא קס ליה דדרכה מיניה כי יהביה ניהלה אתנן הוא אלמא אפילו צמקוס מיתה נמי רמו תשלומין עליה אלף שאין כח לעשו צממים אבל ידי שמים לא יאל עד שישלם דאי לא רמו תשלומין עליה כי יהביה ניהלה מי הוא אטנן ממנה צממלא הוא דיהיב לה וגבי חוסס נמי תשלומין רמו עליה אלף שאין כח צמ' לעשו צממים וי"ל דרמו תשלומין עליה לא יאל ידי חובתו עד שישלם. אי נמי פ' א' תפיס לא מפקיין מיניה כך שמעתי מפי מורי הוקן וש דוגמתו צמ' צפרק מרובה (דף ט:): ושם מפורש יתיר יהביה לי מורי רחיה על זה: **רב פפא אמר.** חייב נמי מחייבין ליה לשלומי דאין באין כחד דמשעת משיכה ארשיב ליה צממוןומיה: כל הפס אסורה. ואפילו לאכלה צממלא: מפני

הרגל עבירה. שלא יכלב צמר עמה: טעון. עמיין: מין ושאינו מינו. והן זכר ונקבה: מהו להכניס לדי. מי היו כמנציע כלאים או לא עד שיאחו הוא צממין אצל הוכר ויכניס: ופשיטו להו לאיסורא. שלא יזלזל: צממאפוס. מעדין עליהם העדים לחייבן מיתה ומלקות משיבכו זה על זה כדרך מנאפוס וא"ל לעדים שיראו כמחלות צשפופרת דלא הזקימתן תורה להסתכל כ"כ: צממאפוס. אינו חייב עד שיכניס בידו אצל הוכר נקבה כמחול צשפופרת כדרך בני אדם להכניס מין צמינו: מחול. קיסם או כנף שמכניסין צשפופרת חלולה שהכחול למוכה ומוציאין מן הכחול כמחול ומעביר על העין: **אינו נאמר בהמקם לא סרביע.** ולא נאמר כלאים הייתי אומר לא יאחו את הצממה צקרינה צשעה שעולה עליה זכר ואפילו מין צמינו ת"ל וכו': **ואפילו משום פריצותא אין כאן.** משום דשמה אהל לידו הרביר דבר כדאמרינן (ע"ז דף כ:): לא יסתכל צממור וצממורה צמור וצממורה צשעה שהן מווציין ומוקקין זה עם זה דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

לן לאוקמה קרא צמתן דהיינו שהצובע נותן וא"ת דאתנן אינו נאסר אלף צממין אלו וי"ל דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

לן לאוקמה קרא צמתן דהיינו שהצובע נותן וא"ת דאתנן אינו נאסר אלף צממין אלו וי"ל דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

לן לאוקמה קרא צמתן דהיינו שהצובע נותן וא"ת דאתנן אינו נאסר אלף צממין אלו וי"ל דהתם כשאינו שלו שאינו צריך לסייע אבל האי צעבידמיה טריד ולא מהרהר: ממני

תורה אור השלם

1 את דקתי תשמרו בדמיתך לא תרביע כלאים שדך לא תורע כלאים ורגב כלאים שעשעו לא יעלה ע"ק: ויקרא יט יט